

СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

рег. № П-1799 / 2013 г.

гр. София, 08.04.2013 г.

ОТНОСНО: *Искане за становище с вх. № П-1799/15.03.2013 г. от г-жа Незабравка Стоева – Председател на Комисия по предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и взаимодействие с Инспектората към Висшия съдебен съвет по въпроси, касаещи приложението на чл. 17, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Председател: Венета Шопова и членове: Красимир Димитров, Мария Матева и Веселин Целков на заседание, проведено на 03.04.2013 г., разгледа преписка с вх. № П-1799 / 15.03.2013 г. от г-жа Незабравка Стоева – Председател на Комисия по предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и взаимодействие с Инспектората към Висшия съдебен съвет.

В искането се поставят въпроси във връзка с начина на изпълнение на задължението по чл. 17, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ), свързано с публикуване на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ на интернет сайта на Висшия съдебен съвет, както следва:

- Изпращането на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ във Висшия съдебен съвет на технически носител или по електронна поща, редактирани от самия декларатор за публикуване в интернет при спазване на ЗЗЛД, може ли да се приеме за съгласие за обявяване на съдържащите се в тях лични данни, ако подадените едновременно с това на хартиен носител декларации не съдържат изричен текст в този смисъл?

- В случаите, когато деклараторът не е изразил изрично своето съгласие за публикуване на личните му данни, съдържащи се в подадените от него декларации по

чл. 12 от ЗПУКИ, обявяването на тези декларации в интернет страницата на ВСС ще се счита ли за нарушение на ЗЗЛД?

- Следва ли да се премахнат от интернет страницата на ВСС всички публикувани до момента декларации по чл. 12 от ЗПУКИ, тъй като за същите няма изразено писмено съгласие за публично обявяване?

- Следва ли съгласието на декларатора за публикуване да се счита за приложимо по отношение на личните данни на трети лица, които фигурират в декларациите и следва ли те да бъдат заменени с инициали или заличавани?

Правен анализ

Законът за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) определя правилата за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси на лица, заемащи публични длъжности. Целта на ЗПУКИ е да предотвратява накърняването на публичния интерес и да санкционира действията на лицата, заемащи публична длъжност в случаите, когато при изпълнение на служебните им задължения са повлияни от частен интерес, надделяващ над публичния интерес, който те са призвани да защитават и изпълняват. За своите действия, лицата заемащи публични длъжности носят отговорност пред гражданите и пред органите, които са ги избрали или назначили.

В чл. 3 на ЗПУКИ е определен кръгът от лицата, които по смисъла на закона заемат публични длъжности. В обсега на разглежданите във връзка с искането въпроси попадат посочените лица, както следва:

Чл. 3, т. 16 от ЗПУКИ - административните ръководители на органите на съдебната власт;

Чл. 3, т. 20 от ЗПУКИ - съдиите, прокурорите и следователите;

За лицата посочени по-горе, както и за всички задължени по чл. 3 от ЗПУКИ лица, заемащи публични длъжности, възникват задълженията по чл. 12 от ЗПУКИ за подаване на декларации:

1. декларация за несъвместимост по смисъла на чл. 5 от ЗПУКИ;
2. декларация за частни интереси;
3. декларация за настъпила промяна в обстоятелствата относно несъвместимостта и наличието на частен интерес;
4. декларация за частен интерес по конкретен повод.

Декларациите се подават по специален ред и срокове посочени в чл. 13-18а от ЗПУКИ.

Съобразно изискванията на закона посочените декларации биха могли да съдържат лични данни. Определение на понятието „лични данни” дава чл. 2, ал. 1 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Лични данни са всяка информация, отнасяща се до физическо лице, което е идентифицирано или може да бъде идентифицирано пряко или непряко чрез идентификационен номер или чрез един или повече специфични признаци. Съгласно § 1, т. 16 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД, специфични признаци са признаци, свързани с физическа, физиологична, генетична, психическа, психологическа, икономическа, културна, социална или друга идентичност на лицето. Информацията в съдържанието на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ би могла да бъде определена като такава, съдържаща лични данни, с оглед обстоятелствата подлежащи на деклариране. Данните за дялово или акционерно участие на лицето, размера на задължения към финансови и кредитни институции или други лица, информацията за свързаност на лицата, или информация, предоставена от физическото лице, определена в образеца на декларация като «друга информация за частни интереси», преценена за всеки конкретен случай, както и подписа на физическото лице – декларатор биха могли да идентифицират конкретното физическо лице. Лични данни представляват и името на декларатора, обвързано с неговата длъжност и институция.

В съответствие с разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ, задължените органи обявяват на интернет страницата си декларациите по чл. 12 от същия закон при спазването на ЗЗЛД. Предвид това обстоятелство, следва да се спазват основните принципи при обработване на лични данни така, че да бъде постигната целта на ЗЗЛД – гарантиране на неприкосновеността на личността и личния живот на конкретното физическо лице.

Публикуването на декларациите на интернет страницата на Висшия съдебен съвет е действие по разпространение на лични данни по смисъла на параграф 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД и следва да се извършва при спазване на принципите за обработване на лични данни, прогласени от чл. 2, ал. 2 от ЗЗЛД, съгласно който, личните данни трябва да:

1. се обработват законосъобразно и добросъвестно;
2. се събират за конкретни, точно определени и законни цели и да не се обработват допълнително по начин, несъвместим с тези цели; допълнително

обработване на личните данни за исторически, статистически или научни цели е допустимо, при условие че администраторът осигури подходяща защита, като гарантира, че данните не се обработват за други цели с изключение на случаите, изрично предвидени в този закон;

3. бъдат съотносими, свързани със и ненадхвърлящи целите, за които се обработват;

4. бъдат точни и при необходимост да се актуализират;

5. се заличават или коригират, когато се установи, че са неточни или непропорционални по отношение на целите, за които се обработват;

6. се поддържат във вид, който позволява идентифициране на съответните физически лица за период не по-дълъг от необходимия за целите, за които тези данни се обработват; личните данни, които ще се съхраняват за по-дълъг период за исторически, статистически или научни цели, се поддържат във вид, непозволяващ идентифицирането на физическите лица.

При всеки случай на обработване на лични данни следва да се следи за наличието поне на едно от условията за допустимост, посочени в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД. В конкретния случай по отношение събирането, съхранението и употребата на личните данни чрез декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ за осъществяване на целите на ЗПУКИ, приложение могат да намерят основанията за допустимост, посочени в нормата на чл. 4, ал. 1, т. 1, т. 5 и т. 6 от ЗЗЛД - обработването е необходимо за изпълнение на нормативно установено задължение на администратора на лични данни; обработването е необходимо за изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес; и обработването е необходимо за упражняване на правомощия, предоставени със закон на администратора или на трето лице, на което се разкриват данните.

В подкрепа на изложената теза е принципа на пропорционалност на обработваните лични данни, заложен в чл. 2, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗЛД, посочени по-горе. Когато обаче става въпрос за разгласяването на лични данни от съдържанието на декларация, без да е налице обоснована причина за това, ще представлява несъотносимо и надхвърлящо целите за обработване на лични данни в контекста на предвидените от законодателя мерки за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, а също така би било незаконосъобразно поради нарушаване изискването на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ. Едновременно с това, нормата на чл. 23, ал. 1 от ЗЗЛД въвежда в задължение на всеки администратор на лични данни да предприеме необходимите технически и организационни мерки, за да защити данните от случайно

или незаконно унищожаване, или от случайна загуба, от неправомерен достъп, изменение или разпространение, както и от други незаконни форми на обработване.

Обработването на лични данни следва винаги да бъде в съответствие с целите и принципите, заложи в Закона за защита на личните данни и затова особено внимание трябва да се обърне на въпроса за съгласието и информираността на лицата, чиито данни ще бъдат обработвани (в случая – чрез публикуване на интернет страница). Все по-често се дискутира по тази тема, като една от бъдещите промени в Европейската правна рамка се очаква да бъде, именно, по отношение на формата и начина на доказване, че едно лице действително е дало съгласието си. По отношение конкретно поставените в искането за становище въпроси, следва да се отбележи, че при обявяване на декларациите съгласно чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ, приложение може да намери единствено разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД - разгласяването на лични данни от съдържанието на декларация, като действие по тяхното обработване, следва да се извърши, след като физическото лице, за което се отнасят данните, е дало изрично своето съгласие. Съгласно параграф 1, т. 13 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД, "съгласие на физическото лице" е всяко свободно изразено, конкретно и информирано волеизявление, с което физическото лице, за което се отнасят личните данни, недвусмислено се съгласява те да бъдат обработвани. Комисията за защита на личните данни е изразявала становище прието на заседание, проведено на 15.01.2009 г., че правата на физическите лица при обработване на личните им данни при изпълнение на задължението по чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ в най-голяма степен ще бъдат защитени при наличие на съгласие на физическото лице за обработване на личните му данни, изразяващо се в разпространението на данните в интернет пространството.

Във връзка с горното и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на лични данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Обявяването на лични данни от декларациите по чл. 12 в изпълнение на чл. 17, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, с изключение на имената на декларатора, следва да става след изричното писмено съгласие на физическото лице-декларатор, оформено в отделен текст към същата декларация. Обявяването в интернет на декларации по чл. 12 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси без изричното съгласие на декларатора би представлявало нарушение на Закона за защита на личните данни.

Декларации, публикувани на интернет страницата на Висшия съдебен съвет без изричното съгласие на декларатора следва да бъдат премахнати до изразяване на съгласие за това действие. Обявяването не трябва да съдържа подписа на декларатора. В случай, че в декларацията има лични данни на трети физически лица, съгласието на декларатора не рефлектира върху тях и същите следва да бъдат анонимизирани.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венета Шопова /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Красимир Димитров /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/